

Rapport till årskonferensen 2023

Hanna Gunnarsson, riksdagsledamot, Skåne läns södra och V Lund
Rapport från arbetet i riksdagen (februari/mars 2022-februari/mars 2023)

Mina uppdrag i riksdagen: Vice gruppleddare (t.o.m. strax efter valet 2022 då ny gruppleddning valdes) och ledamot i försvarsutskottet samt ersättare i bland annat utrikesutskottet. Under delar av våren vikarierade jag som gruppleddare då ordinarie gruppleddare var sjuk. Från och med strax efter valet är jag en av Vänsterpartiets två kvittningspersoner, som bestämmer vilka som får ledigt från voteringarna.

Inledning

Det har varit ett mycket underligt år. Efter två år av pandemi drabbades Europa av krig, som just idag när jag skriver detta har pågått i ett år. Det har alltså varit tre år i rad med mycket annorlunda och speciella förutsättningar att vara politiker på olika sätt. Det har varit svårt att lyfta frågor som handlar om andra saker än de kriser som just nu pågår, och vårt sätt att arbeta har påverkats rent praktiskt. Och så har det såklart också varit valrörelse...

Under hela året har jag skrivit rapporter till Veckobladet (se <http://veckobladetilund.se/>) med de viktigaste besluten i riksdagen varje vecka. Veckobladet avslutade sin utgivning vid årsskiftet 22/23.

Under året har jag också suttit i distriktsstyrelsen och dess verkställande utskott, och det faktum att vi har haft digitala möten hela året har gjort att jag har haft ännu större möjlighet än annars att delta i distriktsarbetet eftersom vi har varit mer flexibla när det gäller mötestider. De digitala mötena har på så sätt stora fördelar.

Stort fokus på försvars- och säkerhetspolitik

Min senaste årsrapport till årskonferensen skrev jag precis efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina hade brutit ut. Sedan dess har kriget varit i totalt fokus i allt mitt arbete i riksdagen. Det har inneburit att vi har fattat beslut som vi aldrig trodde vi skulle fatta, vi har förlorat det folkliga motståndet mot Nato och jag har spenderat mer tid i Stockholm med fler möten än vad jag vanligtvis borde ha gjort.

Kriget i Ukraina och vapenexporten

Kriget i Ukraina har varit den absolut största frågan under det här året. Vi har haft många utskottsmöten som berör denna fråga och det har varit många internationella besök och möten som på olika sätt berör Ukraina och grannländerna Moldavien och Georgien. De har alla tre ansökt om medlemskap i EU. Kriget har gjort att jag har utökat min närvaro på möten som handlar om utrikespolitik, eftersom försvar- och utrikespolitik har varit så sammanlänkat det här året.

Strax innan förra årskonferensen fattades det första beslutet om vapenexport till Ukraina. Det känns mycket längesedan nu. På grund av olika händelser var det jag som fick ta debatten om vapenexporten till Ukraina för Vänsterpartiets räkning den 28/2 2022, inför en fullsatt kammare i riksdagen. Vänsterpartiet var, som ni alla säkert kommer ihåg, emot det första beslutet om att exportera vapen, efter beslut i partistyrelsen. Partistyrelsen ändrade sig några dagar senare och sedan dess har Vänsterpartiet röstat för alla beslut om

vapenexport till Ukraina, samt alla andra former av framförallt ekonomiskt stöd. Det blev en mycket stor debatt vid vårt första beslut, en debatt som till viss del fortfarande återkommer. I det stora hela tycker jag att både partiet och jag själv klarade av den debatten bra, även om det inte kändes så när debatten pågick som mest.

Kriget i Ukraina har gjort att vi har kunnat sätta ännu mer fokus på frågan om att stärka det civila försvaret. Det har varit så väldigt tydligt i Ukraina hur viktigt det är att samhället i stort klarar av att stå emot kriser, allt från järnvägen till kulturen. Vi har många lärdomar att dra om hur vi bygger ett starkt och robust samhälle och hur vi involverar hela befolkningen i att på olika sätt stärka och skydda landet och samhället men också såklart att ta hand om varandra i solidaritet med drabbade medmänniskor. Även flyktingarna från Ukraina har varit en viktig fråga. Jag har i mitt arbete i försvarspolitiken lyft att det är ett viktigt stöd till Ukrainas kamp att vi tar hand om flyktingar i Sverige, så att de kan få trygghet för att sedan kunna hjälpa till att bygga upp landet igen, men också så att de som strider militärt kan vara säkra på att familjen är i trygghet. Detta gäller såklart alla flyktingar. De ukrainska flyktingarnas situation har kunnat sätta fokus på alla flyktingars situation när det gäller de låga ersättningarna, boende, språkundervisning och arbete.

Sveriges ansökan till Nato

Vänsterpartiet är självklart fortsatt emot ett svenskt Nato-medlemskap. Våren var, om man får uttrycka sig så, helt absurd när det gäller processen när Sverige ansökte om Nato-medlemskap. Jag och mina närmaste riksdagskamrater i utrikesutskottet hade under en längre tid diskuterat och spekulerat om när regeringen skulle ansöka om Nato-medlemskap. Vi hade ju hört och sett socialdemokratiska ministrar prata om dessa frågor på våra utskottsmöten och inte varit helt trygga med deras motstånd mot Nato. Och vi hade rätt, även om det gick mycket snabbare än vi hade trott. När Rysslands fullskaliga invasion påbörjades 24/2 gick det väldigt snabbt. Första ändrade sig Sd och när socialdemokraterna, efter en konstig intern process, också ändrade sig fanns det en riksdagsmajoritet för Nato. När kriget brutit ut i Ukraina ändrade sig också den svenska befolkningen. Enligt Novus visade opinionsundersökningarna i april-maj för första gången att majoriteten av befolkningen var för ett medlemskap, efter att ja-sidan blivit större än nej-sidan redan i januari-februari (siffror här: <https://novus.se/egnaundersokningar-arkiv/majoritet-for-nato/> och <https://www.europaportalen.se/2022/06/scb-klar-majoritet-natomedlemskap>). V-väljarna var fortsatt stabilt emot. 16 maj lämnade Sverige och Finland in sina ansökningar samtidigt. Regeringen fattade detta beslut själva, eftersom regeringen har hand om frågor som rör avtal med andra länder. Riksdagen har inte fattat några beslut om Nato, men kommer göra det under våren 2023. Vi varnade tidigt om att Turkiet skulle bli ett problem i den här processen, vilket de också visade sig bli. Vi har ofta och tydligt kritiserat regeringen, både S och M-regeringarna, för att krypa för Turkiet, som ju inte är en demokrati på något sätt. Jag har inte själv besökt Turkiet men vår utrikespolitiska talesperson har varit där flera gånger för att fortsätta bygga våra starka kontakter med bland annat kurdiska vänsterpartiet HDP. Vi har också haft nära kontakter med våra systerpartier i framförallt Finland och Norge. Vårt finska systerparti Vänsterförbundet har dock blivit mer Nato-positiva med en splittrad riksdagsgrupp (de sitter dock i regering vilket kan ge en lite svårare position i utrikespolitiken).

Försvarsberedning

Under våren 2022 och våren 2023 har en stor del av min arbetstid gått till möten i Försvarsberedningen. Beredning är en arbetsgrupp med alla partierna som diskuterar försvarspolitiken för att ge underlag till regeringen, som sedan lägger fram förslag om inriktningen till riksdagen. Försvarsberedningen under våren 2022 diskuterade framförallt försvarsbudgeten, där socialdemokraterna (strax efter kriget hade börjat men innan Nato-ansökan lämnades in) meddelade att försvarsbudgeten bör vara 2 % av bnp, det mål som Nato har. Vänsterpartiet valde då att gå med på detta och möjliggöra en enighet mellan partierna, något som såklart inte var vad vi brukar göra. Vi bedömde att läget var sådant att det skulle vara svårt att gå emot en höjning när Ryssland visat så stor aggression och invaderat Ukraina. Vi har fått både kritik och beröm för detta, men det har definitivt bidragit till att vi ses som ett mer seriöst parti i försvarspolitiken, och det har varit viktigt nu när det säkerhetspolitiska är allvarligt i Europa. Våren 2023 började Försvarsberedningen ha möten igen för att förbereda ett nytt framflyttat stort försvarsbeslut i december 2024. Det är ett mycket intensivt arbete med möten varje vecka och många resor till framförallt europeiska huvudstäder för diskussioner med olika parter.

Valrörelsen

Det har ju också varit valrörelse. Jag satt med i V Skånes valledning, i egenskap av ledamot i distriktets VU. På grund av vårens intensiva arbete i riksdagen (pga Ukraina och Nato) kunde jag inte vara så aktiv i valledningen som jag hade velat, trots att de var snälla och la mötena på de dagar jag är i Skåne. Under själva valrörelsen var jag mest aktiv på hemmaplan i Lund men besökte även några fler partiföreningar framförallt i min valkrets i södra Skåne. Jag höll 1 maj tal i Lund och Trelleborg.

Motioner och frågestunder

Riksdagsledamöterna kan skriva två olika typer av motioner: Allmänna motioner och följdmotioner. De allmänna motionerna kan handla om allt möjligt och lämnas in varje höst. Följdmotioner skrivs som svar på regeringens propositioner om vi är missnöjda med regeringens förslag. Under allmänna motionstiden skrev jag fyra motioner: 1) "Bättre ekonomi för värnpliktiga" 2) "Försvarsmakten, klimat och miljö" 3) "Trygga anställningar i Försvarsmakten" 4) "Jämställdhetsarbetet i Försvarsmakten".

Jag har varit med i riksdagens frågestund med ministrarna några gånger under året (inte lika många gånger som förra året). Efterarbetet efter valrörelsen och regeringsbildningen gör att det blir lite färre frågestunder under ett valår. Frågestunden är till för korta frågor och korta svar från regeringen i aktuella frågor.

Mina studiebesök och paneldebatter under året

I april 2022 deltog jag på en valobservation i Serbien. Parlamentariker från många olika länder brukar delta i observationer av allmänna val, framförallt i östeuropa, för att på ett litet sätt bidra till mer säkra val. Jag åkte med riksdagens OSSE-delegation och det var otroligt intressant att delta i ett val och få se lite av Belgrad. (Det finns en hel del förbättringar att göra i den serbiska demokratin). I mitten av maj reste jag med några andra riksdagsledamöter från andra partier på en kortare resa till Åland. Det var mitt första besök där och det var riktigt intressant att höra mer om deras självstyre, demilitarisering och det svenska språkets ställning (Åland är helt svenskspråkigt men en del av Finland). Det har

också blivit två resor till Oslo och två resor till Helsingfors under året. Jag åkte till Köpenhamn och var med på valvaka och lite kampanjande med Enhedslisten i det danska folketingsvalet.

Det har blivit färre studiebesök det här året än vanligt eftersom mycket tid gick till valrörelse och arbete i riksdagen. Men jag har besökt försvarsindustrin i Karlskrona (där våra nya ubåtar byggs) och Trollhättan (som gör service på motorerna till våra stridsflygplan) samt regementet P7 utanför Lund och nya artilleriregementet A8 i Kristinehamn

Under Almedalsveckan deltog jag i fyra seminarier och i ett seminarium under Folk och Försvars rikskonferens i Sälen i januari. I maj anordnade Försvarshögskolan sin årliga debatt som en del av officersstudenternas utbildning, som ju blev lite av en valdebatt. I slutet av februari deltog jag i ett seminarium om försvarsvilja i Stockholm, med anledning av ettårsminnet av inledningen av den fullskaliga invasionen av Ukraina.

Debattartiklar

- “Stöd till ukrainska flyktingar är också stöd till Ukraina”, Sydsvenskan 8/1 2023 (inför Folk och Försvar) med Håkan Svenneling (v)
<https://www.sydsvenskan.se/2023-01-08/stod-till-ukrainska-flyktingar-ar-ocksa-stod-till-ukraina>
- “Nato riskerar dra in Sverige i konflikter”, SVD 12/4 med Nooshi Dadgostar och Håkan Svenneling
<https://www.svd.se/a/34bEod/v-nato-riskerar-dra-in-sverige-i-konflikter>

Övrig media

- Altinget 25/5 2022: “Var tredje riksdagsledamot sitter på dubbla stolar”
<https://www.altinget.se/artikel/var-tredje-riksdagsledamot-sitter-paa-dubbla-stolar>
(om att vara riksdagsledamot och kommun- eller regionpolitiker samtidigt)
- SVT Agenda, om försvarsbudgeten med mera, 12/2, debatt med (kd)
- P1 morgon 21/12 om försvarsberedningens arbete, debatt med (L)
- P1 Valdebatt om försvarspolitik 3/9, alla partier